

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ
ΕΤΑΙΡΙΩΝ
ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΩΝ

HELLENIC ASSOCIATION OF PHOTOVOLTAIC COMPANIES

law
legislation
written

LAWS,

**Οι νέες ρυθμίσεις του Ν.5037/2023 για φωτοβολταϊκά,
αυτοκατανάλωση και Ενεργειακές Κοινότητες**

Το νέο τοπίο στην αυτοκατανάλωση

Ο νέος νόμος 5037/2023 (ΦΕΚ 78Α, 28.3.2023), ενσωματώνει δύο Κοινοτικές Οδηγίες για τις ΑΠΕ και τις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας και αλλάζει το τοπίο στην αυτοκατανάλωση ενέργειας. Οι βασικές κατευθύνσεις του νέου νόμου είναι οι εξής:

- Θέτει όρια στον ενεργειακό συμψηφισμό (**net-metering**) όπως τον ξέραμε έως τώρα.
- Προωθεί, σε αντάλλαγμα, την αυτοπαραγωγή σε πραγματικό χρόνο με πώληση της πλεονάζουσας ενέργειας (**net-billing**), διευρύνοντας τα όρια ισχύος και τη δυνατότητα εικονικού ετεροχρονισμένου συμψηφισμού (virtual net-billing).
- Θεσπίζει, για πρώτη φορά, την **αυτοκατανάλωση από κοινού**, διευκολύνοντας την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών σε πολυκατοικίες (τόσο για οικιακούς, όσο και για εμπορικούς καταναλωτές).

Διαφορές net-metering & net-billing

- Στο net-metering συμψηφίζονται κιλοβατώρες, ενώ στο net-billing συμψηφίζονται ουσιαστικά λογαριασμοί ρεύματος.
- Ο ενεργειακός συμψηφισμός στο net-metering αφορά το σύνολο της παραγόμενης από φωτοβολταϊκά ενέργειας, ενώ στο net-billing μόνο το ποσοστό της παραγόμενης ενέργειας που ιδιοκαταναλώνεται σε πραγματικό χρόνο.
- Στο net-metering, η παραγόμενη ενέργεια που δεν ιδιοκαταναλώνεται σε πραγματικό χρόνο εγχέεται στο δίκτυο όπου “αποθηκεύεται” για διάστημα έως και τριών ετών. Μετά την τριετία γίνεται εκκαθάριση και τυχόν πλεόνασμα ενέργειας για τον καταναλωτή δεν αποζημιώνεται. Αντιθέτως, στο net-billing όλη η πλεονάζουσα ενέργεια εγχέεται στο δίκτυο και αποζημιώνεται με έναν από τους τρόπους που προβλέπει η νομοθεσία.

Διαφορές net-metering & net-billing

- Στο net-metering θα υπάρχει πλέον ανώτατο όριο ισχύος 10 kWp ανά παροχή για τον οικιακό τομέα και 100 kWp ανά παροχή για επιχειρήσεις, ενώ στο net-billing δεν υπάρχει όριο.
- Για επιχειρήσεις δεν επιτρέπεται το εικονικό net-metering. Αντιθέτως, το εικονικό net-billing (εικονικός ταυτοχρονισμένος συμψηφισμός κατά τη νομοθεσία) θα μπορεί να γίνεται και από μία μόνο επιχείρηση ή και μέσω κάποιας Ενεργειακής Κοινότητας.

Διαφορές net-metering & net-billing

- Ενώ το net-metering είναι η προτιμητέα επιλογή από τους καταναλωτές (λόγω των υψηλότερων αποδόσεων που συνεπάγεται), ο ενεργειακός συμψηφισμός δεν αντανακλά τη διαφορά κόστους μεταξύ εγχεόμενης και απορροφώμενης ηλεκτρικής ενέργειας, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται στρεβλώσεις στην αγορά. Οι στρεβλώσεις αυτές μπορεί να είναι αποδεκτές όταν η διείσδυση του net-metering είναι σχετικά μικρή, γίνονται όμως σημαντικές όταν μεγάλος αριθμός καταναλωτών (και ιδίως μεγάλων εμπορικών) αξιοποιήσει το net-metering.
- Η αποζημίωση στο net-billing για το πλεόνασμα ενέργειας είναι πιο κοντά στο πραγματικό κόστος της ηλεκτρικής ενέργειας και συνεπώς οι όποιες στρεβλώσεις είναι πολύ μικρότερες. Γι' αυτό και αποτελεί προτιμητέο σχήμα αυτοκατανάλωσης και για τις σχετικές Κοινοτικές Οδηγίες.

Διαφορές net-metering & net-billing

- Και στα δύο σχήματα πάντως, οι στρεβλώσεις περιορίζονται σημαντικά αν μαζί με το φωτοβολταϊκό εγκατασταθεί και σύστημα αποθήκευσης, το οποίο αυξάνει το ποσοστό ταυτοχρονισμού παραγόμενης και καταναλισκόμενης ενέργειας και περιορίζει την έγχυση πλεονάζουσας ενέργειας στο δίκτυο.
- Ο αυτοκαταναλωτής μπορεί επίσης να εγκαθιστά σταθμό παραγωγής **χωρίς έγχυση** της παραγόμενης ενέργειας στο Δίκτυο ή το Σύστημα, αλλά για δική του κατανάλωση, εγκατεστημένης ισχύος μέχρι και στο 100% της συμφωνημένης ισχύος της παροχής κατανάλωσης.

Τιμή πώλησης στο net-billing

1. Για φωτοβολταϊκά έως 1 MWp

Η τιμή πώλησης που ισχύει σήμερα (και έως και τον Αύγουστο του 2024) για τα αντίστοιχα πάρκα που πωλούν το σύνολο της παραγόμενης ενέργειας, δηλαδή **65,74 €/MWh**.

2. Για φωτοβολταϊκά ισχύος μεγαλύτερης του 1 MWp

Μπορούν να συμμετέχουν σε **ανταγωνιστικές διαδικασίες** υποβολής προσφορών ή απ' ευθείας στις **αγορές ηλεκτρικής ενέργειας** μέσω ενός Φορέα Σωρευτικής Εκπροσώπησης (ΦοΣΕ) ή να συνάψουν διμερείς συμφωνίες (PPAs).

Όμως, **αν ένα φωτοβολταϊκό εγχείρι στο δίκτυο ως περίσσεια λιγότερο από 1.500 MWh ετησίως, τότε δεν υποχρεούται να συμμετέχει σε διαγωνισμό**. Δηλαδή ακόμη κι αν το φωτοβολταϊκό έχει ισχύ 2 MWp αλλά η περίσσεια ενέργειας που εγχέεται προς πώληση ετησίως είναι μικρότερη των 1.500 MWh, μπορεί να πάρει την ταρίφα 65,74 €/MWh.

Οικιακό net-metering

- Ισχύς φωτοβολταϊκού μέχρι και το εκατό τοις εκατό (100%) της συμφωνημένης ισχύος της παροχής κατανάλωσης, με **ανώτατο όριο τα δέκα (10) κιλοβάτ (kW) ανά παροχή κατανάλωσης**.
- Σε περίπτωση εγκατάστασης συστήματος αποθήκευσης, η μέγιστη ονομαστική ισχύς του μετατροπέα του συστήματος αποθήκευσης (σε κιλοβολταμπέρ - kVA), δεν ξεπερνά την ονομαστική ισχύ του φωτοβολταϊκού (σε κιλοβάτ - kW).
- Δεν εφαρμόζεται εικονικός ενεργειακός συμψηφισμός για οικιακούς καταναλωτές, εκτός αν γίνουν μέλη Κοινότητας Ανανεώσιμης Ενέργειας, Ενεργειακής Κοινότητας Πολιτών ή Ενεργειακής Κοινότητας του ν. 4513/2018.

Οικιακό net-metering

- Στις Κοινότητες δεν υπάρχει ανώτατο επιτρεπτό όριο ισχύος αλλά αυτό καθορίζεται από το εκατό τοις εκατό (100%) του αθροίσματος της συμφωνημένης ισχύος του συνόλου των προς συμψηφισμό καταναλώσεων.
- Για την εφαρμογή του εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού από Κοινότητες Ανανεώσιμης Ενέργειας, Ενεργειακές Κοινότητες Πολιτών, καθώς και Ενεργειακές Κοινότητες του ν. 4513/2018, μπορεί η παροχή των σταθμών παραγωγής και οι αντίστοιχες παροχές κατανάλωσης προς συμψηφισμό να εκπροσωπούνται από διαφορετικούς προμηθευτές.
- **Οι σταθμοί παραγωγής μπορούν να εγκαθίστανται σε οποιαδήποτε Περιφέρεια,** ανεξαρτήτως πού βρίσκονται οι εγκαταστάσεις κατανάλωσης και η έδρα της Κοινότητας και επιπλέον **οι εγκαταστάσεις κατανάλωσης δεν υποχρεούνται να βρίσκονται όλες στην ίδια περιφέρεια.** Πρέπει όμως, τουλάχιστον το 50%+1 των μελών να έχουν εγγύτητα στην περιοχή που η Κοινότητα ασκεί τις δραστηριότητές της και αναπτύσσει τον φωτοβολταϊκό σταθμό.

Net-metering για επιχειρήσεις

- Ισχύς φωτοβολταϊκού μέχρι και το εκατό τοις εκατό (100%) της συμφωνημένης ισχύος της παροχής κατανάλωσης, με **ανώτατο όριο τα εκατό (100) κιλοβάτ (kW) ανά παροχή κατανάλωσης**.
- Σε περίπτωση εγκατάστασης συστήματος αποθήκευσης, η μέγιστη ονομαστική ισχύς του μετατροπέα του συστήματος αποθήκευσης (σε κιλοβολταμπέρ - kVA), δεν ξεπερνά την ονομαστική ισχύ του φωτοβολταϊκού (σε κιλοβάτ - kW).
- **Δεν εφαρμόζεται εικονικός ενεργειακός συμψηφισμός για εμπορικούς καταναλωτές.**

Net-billing για επιχειρήσεις

- **Χωρίς ανώτατο όριο ισχύος.**
- Αίρεται ο μέχρι πρότινος περιορισμός της πώλησης κατ' ανώτατο ως 20% της ετησίως παραγόμενης ενέργειας για αυτοπαραγωγούς με ΑΠΕ.
- Μια επιχείρηση **μπορεί να κάνει virtual net-billing**, είτε μόνη της, είτε συμμετέχοντας σε Ενεργειακή Κοινότητα. **Στην περίπτωση του virtual net-billing, οι σταθμοί παραγωγής μπορούν να εγκαθίστανται σε οποιαδήποτε Περιφέρεια**, ανεξαρτήτως πού βρίσκονται οι εγκαταστάσεις κατανάλωσης.

Αυτοκατανάλωση από κοινού

- Τουλάχιστον δύο (2) αυτοκαταναλωτές **που βρίσκονται στο ίδιο κτίριο** μπορούν να συμμετέχουν από κοινού σε δραστηριότητες και **να ρυθμίζουν μεταξύ τους** τον επιμερισμό της ενέργειας που παράγεται από τους σταθμούς τους, με την επιφύλαξη των εν ισχύι τελών δικτύου και άλλων σχετικών χρεώσεων, τελών, εισφορών και φόρων. Στον ενεργειακό συμψηφισμό, υπό το σχήμα της **συλλογικής αυτοκατανάλωσης**, μπορούν να ενταχθούν και **καταναλώσεις κοινοχρήστων** σε κτίρια.
- Ισχύς φωτοβολταϊκού σταθμού μέχρι και το εκατό τοις εκατό (100%) του αθροίσματος της συμφωνημένης ισχύος του συνόλου των προς συμψηφισμό καταναλώσεων, με ανώτατο όριο τα δέκα (10) κιλοβάτ (kW) ανά παροχή οικιακής κατανάλωσης και εκατό (100) κιλοβάτ (kW) ανά παροχή εμπορικής κατανάλωσης.
- Οι φωτοβολταϊκοί σταθμοί συνδέονται ηλεκτρικά με αποκλειστική γραμμή διασύνδεσης με το κτίριο όπου βρίσκονται οι εγκαταστάσεις κατανάλωσης των αυτοκαταναλωτών και συνδέονται στο Δίκτυο μέσω της παροχής του κτιρίου ή της πολυκατοικίας.

Νέες δυνατότητες

Ο σταθμός του αυτοκαταναλωτή μπορεί να ανήκει στην κυριότητά του ή σε **τρίτο πρόσωπο** ή να αποτελεί αντικείμενο διαχείρισης μέσω τρίτου προσώπου, της εγκατάστασης και λειτουργίας, συμπεριλαμβανομένης της μέτρησης και της συντήρησης, αν το τρίτο πρόσωπο παραμένει υπό τις εντολές του αυτοκαταναλωτή. Στην περίπτωση αυτή, το τρίτο πρόσωπο δεν θεωρείται αυτοκαταναλωτής.

Κρίσιμες ημερομηνίες

Μέχρι και **30/6/2023** μπορούν να υποβάλλονται αιτήσεις στον ΔΕΔΔΗΕ για net-metering με το παλιό καθεστώς (έως 3 MWp). Πρακτικά, δηλαδή μέχρι και τον κύκλο Ιουνίου (1-10/6).

Από **1/4/2023** δεν μπορούν να συσταθούν νέες Ενεργειακές Κοινότητες με τον παλιό νόμο 4513/2018.

Από **1/11/2023**, οι Ενεργειακές Κοινότητες του ν.4513/2018 δεν επιτρέπεται να υποβάλλουν νέες αιτήσεις για Βεβαίωση Παραγωγού ή για Οριστική Προσφορά Σύνδεσης σε περίπτωση Εξαιρούμενων Σταθμών.

Από **1/11/2023** δεν επιτρέπεται η υποβολή νέων αιτήσεων στον αρμόδιο Διαχειριστή για σταθμούς με εικονικό net-metering από Ενεργειακές Κοινότητες του ν.4513/2018. Τέτοιες αιτήσεις θα μπορούν να υποβάλλουν μόνο οι νέας μορφής Κοινότητες (Κοινότητες Ανανεώσιμης Ενέργειας και Ενεργειακές Κοινότητες Πολιτών).

Ελάχιστος αριθμός μελών Κοινοτήτων

- Τριάντα (30)
- Είκοσι (20) αν η Κοινότητα έχει έδρα σε δήμο νησιωτικής περιοχής με πληθυσμό μικρότερο των 3.100 κατοίκων.
- Δεκαπέντε (15) σε περίπτωση που συμμετέχουν τουλάχιστον 15 Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις.
- Τρία (3) αν συμμετέχει τουλάχιστον ένας ΟΤΑ και τα άλλα δύο μέλη είναι είτε άλλοι ΟΤΑ είτε επιχειρήσεις που ανήκουν κατά 100% σε ΟΤΑ.

Παρατάσεις για ταρίφες

- Οι τρέχουσες τιμές αναφοράς για φωτοβολταϊκά θα ισχύουν μέχρι και τις **31/8/2024**. Μετά, το 65,74 €/MWh θα πέσει στο 63 €/MWh. Αντιστοίχως, η τιμή αναφοράς για Ενεργειακές Κοινότητες θα πέσει από 68,87 €/MWh σε 65 €/MWh (πήραν παράταση ένα ακόμη χρόνο).
- Μετά την **1/1/2025** δεν μπορεί να υπογραφεί σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης για φωτοβολταϊκούς σταθμούς, χωρίς την προηγούμενη συμμετοχή σε ανταγωνιστική διαδικασία (ήταν από 1/1/2023).
- Οι Ενεργειακές Κοινότητες (με εξαίρεση αυτές στις οποίες συμμετέχουν ΟΤΑ ή έχουν περισσότερα από 60 μέλη, εκ των οποίων τουλάχιστον τα 50 είναι φυσικά πρόσωπα) δεν μπορούν μετά την **30/9/2024** να συνάψουν περισσότερες από 2 συμβάσεις λειτουργικής ενίσχυσης για φωτοβολταϊκούς σταθμούς ισχύος έως 0,5 MW έκαστος, χωρίς την προηγούμενη συμμετοχή σε ανταγωνιστική διαδικασία (ήταν 30/11/2022).

Και μια καινοτομία

- Όσοι έχουν σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης ή θα καταρτίσουν μέχρι τις 31/12/2023, έχουν δικαίωμα να συμμετέχουν στην αγορά, χωρίς να λαμβάνουν λειτουργική ενίσχυση, για χρονικό διάστημα που άρχεται με την έκδοση της άδειας λειτουργίας του σταθμού ή την ενεργοποίηση της σύνδεσης σε περίπτωση Εξαιρούμενου Σταθμού, και δεν υπερβαίνει τα 2 έτη.
- Για το διάστημα αυτό, αναστέλλεται προσωρινά η εφαρμογή της σύμβασης λειτουργικής ενίσχυσης. Η διάρκεια ισχύος της σύμβασης και της άδειας λειτουργίας του σταθμού παρατείνεται για ίσο χρονικό διάστημα.

www.helapco.gr

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ
ΕΤΑΙΡΙΩΝ
ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΩΝ

HELLENIC ASSOCIATION OF PHOTOVOLTAIC COMPANIES